

Administrativní kurz C v Tloskově 2

Před novou soutěží, na kterou jsem se právě připravoval, mne kontaktoval kolega z kurzu, desátník Jan Jenčík.

„Můžeš mi, prosím, prozradit, jak jsi řešil tu záměnu a transpozici? Byl jsi tak hrozně rychle hotov...“

Usmál jsem se. „Honzo, u té transpozice jsem postupoval trochu jinak, než nás učili. Využil jsem toho, že je to cvičný příklad a nebude obsahovat nějaké anomálie. Nejprve jsem si určil pravděpodobnou velikost tabulky. Vzhledem k délce textu 594 musí být rozměr vytvořen kombinací $11*3*3*3*2$. Takže např. $27*22$, $33*18$ apod. apod. Nepoužíval jsem však naučený postup, kdy si stanovím všechny možné tabulky a počítám poměr samohlásek a souhlásek v řádku. Řekl jsem si, že nám dali úlohu lehce řešitelnou a rozměr nebude příliš velký. Co třeba $11*54$? Jak to potvrdit? Vzhledem k tomu, že nám říkali, že běžný způsob vyplnění tabulky na úplnou je buď pomocí X nebo abecedou (ABCD...), tak jsem se zkusil podívat na ta X. V textu jsou dvě X a to na pozicích 216 a 378. Obě čísla jsou dělitelná 54 (beze zbytku). Pokud by tedy tabulka měla rozměr $11*54$, budou v tabulce na posledním řádku! Takže jsem zajásal a řekl jsem si, že mám správný rozměr. Navíc sloupky s písmenem X budou těmi posledními v tabulce a tedy jsem je přehodil na pozice 10 a 11. Zbytek pak už byl dílem chvilky – prostě jsem přehazoval sloupky 1 až 9 tak, aby vznikaly čitelné skupiny a slova ... Snad jen doplním, že jsem samozřejmě viděl, že čísla 216 a 378 jsou dělitelná beze zbytku také číslem 27 a možný rozměr by ze stejných důvodů mohl být $27*22$, ale nezdálo se mi to pravděpodobné, protože by tabulka byla moc „široká“ a řešení by bylo zdlouhavé a tedy pro školní soutěž těžké...“

Honza mi poděkoval a pak se mě ještě znovu zeptal na tu jednoduchou záměnu. Usmál jsem se. „Víš, Honzo, zde není potřeba nic moc vymýšlet. Statistika, bigramové vazby, oblíbená skupina souhlásek STR. Prostě klasika. Nicméně ani tady jsem nepočítal statistiky. Trvalo by mi to moc dlouho. Prostě jsem uhodl několik slov. Nečteš noviny? Určitě tam bude něco o míru, válce, socialismu, dělnické třídě apod. Zkusil jsem tam některé z těchto slov dosadit a ejhle už to jelo jako po másle ...“

Takových hovorů jsem během kurzu vedl se svými kolegy bezpočet. Všichni mi lichotili, jak jsem nadaný a jak perfektně luštím. Jinými slovy jsem byl favorit i do soutěže, kterou jsme měli zítra absolvovat. Báł jsem se, že neuspěji, a tak jsem prolistrovával sešity a učil se a učil. Co by tam mohli jen dát?

Trochu mne proto překvapilo a zaskočilo, když při čtvrtčním večerním nástupu naší čety oznámil velitel npor. ing. Prachař:

„Soudruzí, velitel kurzu rozhodl, že výsledky v minulém kole byly špatné. Nařídil nám oznámit v jednotlivých četách, že soutěž proběhne opět pouze ze základních šifrových systémů. Musíte se v nich polepšit. Kdo tentokrát v časovém limitu tří hodin dvě z předložených úloh nevyřeší, bude převelen do speciální čety, kde bude veden speciální doškolovací výcvik, tak aby tito frekventanti uspěli alespoň v poslední soutěži na závěr kurzu a aby tedy kurz zdárně absolvovali. Věřím, že nikdo z mé čety nezklame a zůstane v ní až do konce kurzu! Dnes jděte spát brzy. Zítra soutěž začíná již v 8.00 na jednotlivých učebnách. Tři nejlepší frekventanti kurzu získají opět jako uznání za svůj výkon volno k opuštění posádky na příští víkend. Pozor! Pohov! Rozchod!“